

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 1 czerwca 2022 r.

Pozycja 99

POSTANOWIENIE

z dnia 15 marca 2022 r.

Sygn. akt Ts 82/21

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Rafał Wojciechowski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej P.R. i K.R. w sprawie zgodności:

art. 34 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. – o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1469), obowiązującym od 7 listopada 2019 r., z art. 2 oraz art. 32 ust. 1 w związku z art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 10 marca 2021 r. (data nadania) P.R. i K.R. (dalej: skarżący), reprezentowani przez pełnomocnika z wyboru, wystąpili z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Pozwem z 27 kwietnia 2020 r., wniesionym do Sądu Rejonowego dla w Ł. (dalej: Sąd Rejonowy w Ł.), skarżący małżonkowie jako powodowie – w zakresie prowadzonej wspólnie spółki cywilnej – wniesli o zasądzenie od kontrahenta kwoty pieniężnej za towar, który został dostarczony, ale nie został przez niego zapłacony. Siedziba kontrahenta znajdowała się w Z. G., natomiast siedziba skarżących w Ł.

Postanowieniem z 26 maja 2020 r. (sygn. akt [...]) referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Ł. stwierdził swoją niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Z. Skarżący wniesli skargę na to postanowienie domagając się jego uchylenia i nadania biegu sprawie w Sądzie Rejonowym, w którym została ona wszczęta.

Sąd Rejonowy w Ł. postanowieniem z 26 sierpnia 2020 r. (sygn. akt jw.) stwierdził:

- 1) że na skutek wniesienia skargi postanowienie referendarza z 26 maja 2020 r. straciło moc;
- 2) swoją niewłaściwość miejscową i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Z. Wydziałowi Gospodarczemu jako miejscowo właściwemu na podstawie art. 200 § 1¹ oraz art. 200 § 1⁴

w związku z art. 27 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (ówcześnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.).

Sąd Okręgowy w Ł. XIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy postanowieniem z 5 listopada 2020 r. (sygn. akt [...]) oddalił zażalenie skarżących. Orzeczenie to, wskazane jako ostateczne w rozumieniu art. 79 ust. 1 Konstytucji, zostało doręczone pełnomocnikowi skarżących 15 grudnia 2020 r.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK), skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

2. W ocenie Trybunału skarga spełnia przesłanki przekazania jej do kontroli merytorycznej.

2.1. Skarga została sporządzona przez adwokata, który przedłożył stosowne pełnomocnictwo.

2.2. Przysługująca skarżącym droga prawna została wyczerpana, ponieważ od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł. z 5 listopada 2020 r. (sygn. akt [...]) nie przysługuje żaden zwyczajny środek zaskarżenia.

2.3. Skarżący dochowali trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż wskazane powyżej rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w Ł., wraz z uzasadnieniem, zostało doręczone skarżącym 15 grudnia 2020 r. Natomiast skarga została wniesiona do Trybunału 10 marca 2021 r. (data nadania).

2.4. Prawidłowo został określony przedmiot kontroli, tj. art. 34 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (ówcześnie: Dz. U. z 2019 r. poz. 1460, ze zm.) w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1469), obowiązującym od 7 listopada 2019 r.

2.5. Skarżący wskazali, że zakwestionowany przepis narusza wynikające z art. 2 Konstytucji prawo obywatela do państwa sprawiedliwego poprzez „naruszenie zasady demokratycznego państwa prawa rozumianej jako wymóg prawidłowej legislacji i naruszenie tego wymogu poprzez sformułowanie przepisu w sposób, który niesprawiedliwie odsyła wierzycieli świadczeń pieniężnych do sądu właściwego dla miejsca spełnienia świadczenia niepieniężnego jako świadczenia wzajemnego”; zasadę równości wobec prawa wynikającą z art. 32 ust. 1 Konstytucji poprzez nadanie „zaskarżonemu przepisowi takiej treści, która utrudnia dochodzenie roszczeń pieniężnych poprzez określenie jako wyłącznej właściwości sądu miejsca spełnienia świadczenia niepieniężnego”; zasadę prawa do sądu wyrażoną w art. 45 ust. 1 Konstytucji „w zakresie prawa do odpowiedniego ukształtowania procedury sądowej zgodnie z wymogami sprawiedliwości poprzez ukształtowanie dla wierzyciela

świadczeni[a] pieniężnego w ten sposób, że jest on zmuszony kierować sprawę do sądu właściwego dla spełnienia świadczenia niepieniężnego (czyli w przeważającej większości przypadków do sądu właściwego dla drugiej strony umowy), co dla takiego wierzyciela, generuje dodatkowe koszty w sytuacji niezaspokojenia jego roszczenia o charakterze pieniężnym”.

3. W związku z powyższym i zważywszy na to, że sformułowane przez skarżących zarzuty nie są oczywiście bezzasadne, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – postanowił nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.